

Osvětlení Muzea kyperského divadla bylo svěřeno Foxtrotu

Paulo de Almeida, Rhine Line, Ltd., Kypř

Obr. 1. Budova Muzea kyperského divadla; muzeum sídlí v Kulturním centru Panose Solominidese v druhém největším kyperském městě Limasol a je společným majetkem města Limasol a Kyperské divadelní organizace

tiskovin. Tyto artefakty dále významně posílily dary ze soukromých sbírek s jediným cílem – založení Muzea kyperského divadla, jedinečného svého druhu. Pro muzeum bylo zvoleno Kulturní centrum Panose Solomonidese v Limassolu – v druhém největším kyperském městě. Samotná budova je původem stará kamenná tiskárna, která byla pečlivě zrestaurována a v současné době nabízí jak výstavní prostory, tak různé přednáškové sály.

Prostory muzea navrhoval tým specialistů ateliéru Akis Charalambous Architects spolu se světelným designérem, kurátorem a divadelním historikem. Objekt postavili kvalifikovaní a zkušení profesionálové. 27. března 2012, na Světový den divadla, otevřelo Muzeum kyperského divadla své brány veřejnosti. Slavnostního ceremoniálu se zúčastnil tehdejší prezident Kyperské republiky Demetris Christofias.

Osvětlení a jeho automatické řízení jsou nedílnou součástí péče, kterou věnovali autoři charakteru a atmosféře unikátního prostoru. Ve výběrovém řízení na realizaci projektu osvětlení zakázku získala společnost Rhine Line Ltd. – autorizovaný partner české firmy Teco a. s., dodavatele řídicích systémů pro průmysl a pro systémové instalace. Společnost Rhine Line tak převzala zodpovědnost za kompletní systém řízení osvětlení v celém objektu.

Nově otevřené Muzeum kyperského divadla je realizací celoživotního snu a ambic několika slavných členů Kyperské divadelní společnosti (THOK), která je vlajkovou lodí rozvoje kultury na Kyp-

ru. Během mnoha let své existence nashromáždil THOK velké množství artefaktů značné historické hodnoty. Jsou to kostýmy, dobové fotografie, stejně jako rozsáhlá knihovna unikátních divadelních

Obr. 2. Vstupní koridor propojuje rekonstruovanou část se stálou expozicí a novostavbu s administrativní částí a prostory pro drobnější akce; moderní architektura pracuje se sklem, dřevem a přirozeným i umělým osvětlením a výsledek je velmi zajímavý

Obr. 3. Interiér muzea před instalací exponátů; pro jejich uchování je důležité nejenom správné osvětlení, ale i vzduchotechnika; přiznané technické zázemí nechává viditelnou původní konstrukci stavby a střechy

Obr. 4. Střízlivé propojení zrekonstruovaných hal staré tiskárny a nové budovy muzea; velké prosklené plochy dávají nahlédnout hluboko dovnitř a řízený systém osvětlení dává vyniknout starým i novým konstrukcím muzea zejména za šera a v noci

Základem konceptu osvětlení bylo vytvořit v celém muzeu charakteristické divadelní přítomí. Po zvážení všech požadavků designéra a kurátora muzea na osvětlení společnost Rhine Line zvolila systém Tecomat Foxtrot. Vybrala ho pro jeho spolehlivost, flexibilitu a efektivitu při zavádění i na základě předchozích zkušeností při efektivním osvětlování komerčních budov a prostorů.

K osvětlení vybraných ploch a jednotlivých modelů divadelních scén byly použity reflektorové halogenové žárovky PAR 36. Vzhledem k omezenému počátečnímu rozpočtu byla na ostatní místa osazena běžná svítidla pro halogenové žárovky. Při instalaci však byly upraveny držáky tak, aby později mohla být nainstalována LED svítidla. Vzhledem k jejich velkému počtu se od pozdější výměny očekává výrazné snížení provozních nákladů na energii.

Požadavek na flexibilitu svítidel, do kterých by bylo možné namontovat jak LED zdroje, tak PAR 36, přivedl realizační firmu k rozhodnutí vyvinout a vyrobit pro muzeum sadu specializovaných držáků svítidel. Ze sortimentu systému Foxtrot byly pro tento případ vybrány malé vestavné moduly s řídicími výstupy 0 až 10 V. Ty byly výsledně umístěny přímo do nosné konstrukce nad svítidla společně s příslušnými transformátory. Výstupy na modulech jsou ovládány programem a s centrálním modulem Foxtrot komunikují po sběrnici CIB. Výrazně tak přispěly k minimalizaci kabeláže a k flexibilitě pro případ budoucích změn a úprav osvětlovací soustavy.

Obr. 5. Místo, kde se snoubí historie s moderní architekturou; řízené osvětlení muzea je nejen uvnitř, ale modeluje i jeho noční fasádu

Obr. 6. Světlometry PAR 36 vytvářejí směřované osvětlení, intenzita je proměnná, řízená systémem Tecomat Foxtrot

Obr. 7. Koridor s prosvětlenými dobovými fotografiemi slavných divadelních scén

Do vitrín s modely divadelních scén a na další výstavní místa byly přidány reflektorové LED zdroje jako šetrné osvětlení chránící unikátní textilní exponáty.

Kromě reflektorových LED zdrojů a směrových svítidel jsou v muzeu použity i LED pásky, které zdůrazňují jak vybrané hrany, tak i návštěvnické trasy. Jedna speciální vede zrcadlovou chodbou, kde barevné reflektorové LED zdroje s DMX předřadníky řízené systémem Foxtrot vytvářejí úžasné barevné efekty.

Nad rámec závazku plynoucího z kontraktu připravila společnost Rhine Line v aplikačním programu Foxtrotu možnost aktivně ztlumit intenzitu světla v jednotlivých částech muzea podle detektorů pohybu. Jakmile to rozpočet dovolí, budou detektory dokoupeny a instalovány. Osvětlení bude v místnostech bez pohybu návštěvníků nebo personálu automaticky ztlumeno na minimum, a tím se sníží i spotřeba elektřiny.

Řízení sestavy 40 stmívaných okruhů a šestnácti spínaných okruhů halogenových a LED svítidel, LED pásek a detektorů pohybu podle různých podmínek je poměrně komplexní úloha. Aby bylo ovládní jednoduché a přehledné pro každého zaměstnance bylo zredukováno na prosté ovládní vypínačem On/Off. Do zapínací sekvence bylo vloženo postupné rozsvěcování tak, aby se předešlo proudovým nárůstům, a tedy výpadkům jističů.

Pro ovládní a výběr světelných scén vyladěných pro určité příležitosti byl přidán šestitlačítkový volič. Příslušným tlačítkem tak lze vyvolat světlou náladu např. pro školní návštěvu, přednášku, vizuální prezentaci, nebo dokonce malé divadelní představení v místě k tomu speciálně určeném.

Pro uživatelské doladění scén za běžného provozu byl přidán dotykový barev-

ný grafický panel ID-18 také z produkce Teco a. s., který zpřístupňuje webové stránky uvnitř systému Foxtrot. Tyto stránky byly v rámci projektu vytvořeny společně s celým zakázkovým programem, který firma Rhine Line dodává pod názvem NeoMatic, ve vývojovém programovacím prostředí Mosaic. Oprávněné osoby pak mohou parametry osvětlení měnit, a mít tak za provozu celý osvětlovací systém pod kontrolou právě prostřednictvím uvedeného dotykového panelu.

Poznanky z dosavadního provozu zatím potvrzují, že požadavky projektu byly přinejmenším splněny. Personál muzea oceňuje uživatelskou přívětivost a flexibilitu ovládacího rozhraní a stejně tak i provozní spolehlivost.

(Překlad Teco a. s.)

Foto: Akis Charalambous Architects, Kypr (1 až 5), Rhine Line Ltd., Kypr (6 až 9)

Obr. 8. Scénografické modely z významných představení jsou umístěny ve speciálních vitrínách a jsou věrně nasvětleny miniaturními světly

Obr. 9. Důležitě bylo vyřešení kombinace halogenového a LED osvětlení, která respektuje křehkou povahu kostýmů a látek; k posílení šetrného nasvětlení vzácných tkanin kostýmů byly přidány reflektorové LED zdroje

Kontakt:

Jaromír Klaban, klaban@tecomat.cz.
Teco a. s., Havlíčkova 260
280 58 Kolín
www.tecomat.com

 TECO
Advanced Automation